

Har varmeforsyningen en fri kapital?

Energitilsynet har udsendt en vejledning vedrørende opgørelsen af kapital i en varmeforsyning.

KAPITAL

Af økonom Lone Hansen,
Dansk Fjernvarme

Energitilsynet har i april måned udsendt en vejledning vedrørende opgørelse af kapital i fjernvarmeforsyninger "Administrationsgrundlag for opgørelse af fjernvarmeaktiver pr. 1. marts 1981".

Baggrund

Prisreguleringen efter hvile-i-sig-selv-princippet af varmesektoren blev indført i varmeforsyningsloven med virkning fra 1. marts 1981. Før denne dato var der ikke en branchespecifik prisregulering. Siden 1981 har det altså ikke været muligt at oparbejde en egenkapital eller via varmeprisen at få dækket omkostninger fra aktiviteter, der ikke er omfattet af varmeforsyningslovens prisbegreb "nødvendige omkostninger".

Kammeradvokaten afgav i februar 2004 en vurdering til Energitilsynet. I vurderingen blev det konkluderet, at der inden for varmeforsyningsområdet må sondres mellem fri og bunden kapital. Ifølge kammeradvokatens vurdering består den fri egenkapital af følgende:

- Egenkapital opsamlet før prisreguleringens ikrafttræden, herunder også kapital opsamlet over priserne før dette tidspunkt.
- Indskud/forhøjelser af selskabskapitalen efter prisreguleringens ikrafttræden.
- Forrentning af indskudskapital, som stadig er indestående i selskabet. Det forudsættes, at forrentningen er lovligt opnået.

Økonom Lone Hansen, Dansk Fjernvarme.

Notatet blev fulgt op i september 2006, hvor Kammeradvokaten udtalte, at det er en forudsætning for, at ejerne kan disponere over den fri egenkapital, der er opgjort pr. 1. marts 1981, at der i virksomheden er bevaret en egenkapital af denne størrelse, og at den således ikke er formindsket ved tab eller udlodning til ejerne.

Det er Dansk Fjernvarmes opfattelse, at der ved opgørelse af egenkapital kan være både fri og bunden kapital i et fjernvarmeselskab, der er etableret før marts 1981. Ved opgørelse af fri egenkapital bør det dog entydigt påhvile ejeren at dokumentere både tilstedeværelsen og lovligheden af den kapital, man ønsker medregnet, f. eks. indskudskapital.

Hvorfor opgøre kapitalen?

Man kan spørge sig selv, hvorfor det først er mere end 25 år efter, at hvile-i-sig-selv princippet blev indført i varmeforsyningsloven, at der har vist sig et behov for at få udstukket

retningslinjer for, hvordan en eventuel fri kapital kan opgøres. Et af svarene er formentlig, at det først er i de senere år, at varmeforsyninger er solgt. Ved et salg har den oprindelige ejer et ønske om at trække den fri kapital ud til andre formål. Selvom varmeforsyningen måske ikke går i salgstanker, ønsker nogle forsyninger alligevel at få godkendt den fri kapital, idet det efter varmeforsyningsloven er muligt at få tilladelse til at indregne en forrentning af den fri kapital i varmeprisen. Den fri kapital og eventuel forrentning heraf, kan varmeforsyningen anvende til formål, der ikke er omfattet af varmeforsyningsloven, eksempelvis til forskellige sideordnede aktiviteter.

Dog skal værkerne til enhver tid være opmærksom på, at det skal være inden for de vedtægtsmæssige rammer, som værkets generalforsamling har godkendt. At opgøre og ansøge om godkendelse af fri egenkapital er en mulighed, som fjernvarmeværkerne kan benytte sig af, men det er valgfrit, om man ønsker at gøre dette.

Hjælpeværktøjer

Hvis en fjernvarmeforsyning ønsker at anmelde en fri egenkapital til Energitilsynet, kan opgørelsen ske på flere måder. En måde kan være opgørelse til oprindelig anskaffelsesværdi ud fra de regnskabsmæssigt bogførte værdier i årsregnskabet i 1981. En anden måde kan være at opgøre værdierne til nedskrevne genanskaffelsesværdier.

Energitilsynet har udsendt en vejledning til brug for opgørelse af den

frie egenkapital. Vejledningen viser administrationsgrundlaget vedrørende anvendelse af en komponentliste, hvori er vurderet levetid og standardpriser pr. 1. marts 1981 for en række fjernvarmekomponenter. Energitilsynet og Dansk Fjernvarme har i fællesskab bedt Rambøll om at udarbejde en komponentliste. Repræsentanter fra henholdsvis KE Varme A/S, Frederiksberg Forsyning A/S og EnergiGruppen Jylland A/S har undervejs i processen givet bemærkninger til komponentlisten. De har alle deltaget i arbejdsgruppen nedsat af Energitilsynet.

Det er op til det enkelte fjernvarmeværk at vælge opgørelsesmetode og herefter at dokumentere tilstedeværelsen af aktiver og gæld. Dansk Fjernvarme har i næsten 50 år udgivet en årlig prisstatistik, hvor fjernvarmeværkerne blandt andet har angivet varmekapacitet, antal forbrugere, ledningsnettets længde. Disse oplysning

ger kan eventuelt understøtte værkeres øvrige oplysninger i regnskaber og anlægskartoteker. Årsstatistikken fra 1958/1959 til i dag findes på Dansk Fjernvarmes hjemmeside under punktet Publikationer; Statistikker.

Ejerskab

Det er uden betydning for opgørelse af en fri egenkapital, om en varmeforsyning er forbrugerejet, privatejet eller kommunalt ejet. Formentlig vil det være privatejede og kommunalt ejede fjernvarmeværker, der har størst interesse i at få opgjort en fri kapital og forrentning heraf, da disse typisk har andre aktiviteter, hvor midlerne

LÆS MERE

LÆS MERE

Administrationsgrundlag for opgørelse af fjernvarmeaktiver pr. 1.marts 1981 kan ses på www.energitilsynet.dk under Afgørelser m.v., Udmeldinger m.v.

kan anvendes. De forbrugerejede fjernvarmeværker er som oftest etableret med henblik på alene at drive fjernvarmeforsyning, og med sammenfald mellem andelshavere og varmeaftagere, er der ikke særlige økonomiske incitamenter til at trække frie midler ud af andelsselskabet. Uanset ejerform kan der være et ønske om at involvere sig i aktiviteter, der er sideordnet i forhold til varmeforsyningsloven, og her kan de frie midler anvendes.

Interessante afgørelser

Nogle varmeforsyninger har tidligere indsendt anmodning til Energitilsynet om godkendelse af en fri egenkapital, og i takt med, at disse nu vil blive behandlet, dannes praksis for både opgørelse af kapital og forrentning heraf. Det bliver interessant at følge området ved myndighedernes konkrete afgørelser på området.

lh@danskfjernvarme.dk